

1923

Azərbaycanın özü qədər əbədi

2022

Heydər Əliyevin dövlətçilik salnaməsi

Qarabağ Zəfəri işığında

Mayın 10-da ölkə ictimaiyyəti xilaskarlıq missiyası ilə Tanrı və zaman tərəfindən Azərbaycan xalqının taleyinə yazılmış nadir şəxsiyyətlərdən biri olan Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümünü böyük qürur və ruh yüksəkliyi ilə qeyd edəcək. Azərbaycançılıq ideologiyasının banisi olan Ümummilli Liderin doğum günü ərəfəsində xaricdə yaşayan soydaşlarımızın növbəti forumlarını keçirmək üçün ilk dəfə olaraq azad Şuşada möhtəşəm Zəfərin işığına toplaşması da bu baxımdan çox əlamətdardır və rəmzi mənə daşıyır. Çünki bu dahi insan təkcə Azərbaycan xalqının deyil, bütövlükdə dünya azərbaycanlılarının qan və qəlb yaddaşına qurucu və xilaskar dövlət xadimi, milli lider və xalq məhəbbətini qazanan öndər kimi həkk olunmuşdur.

Dövlətçilik və müstəqillik təfəkkürünün formalaşması

Azərbaycanda dövlət quruculuğundan və dövlət müstəqilliyindən danışarkən, heç şübhəsiz, Heydər Əliyevin bu sahədəki daimlax fəaliyyəti və əsasını qoyduğu siyasi xətt yada düşür. Müasir Azərbaycan tarixinin 20 ildən artıq bir dövründə respublikamızda rəhbərlik etmiş Heydər Əliyevin dövlətçilik və müstəqillik təfəkkürü elə bir tükənməz irs yaratmışdır ki, bununla bağlı onun strateji düşüncələrinin və fəaliyyətinin bütün tərəflərini əsrlər boyu öyrənməyə, təhlil və təbliğ etməyə ehtiyac olacaqdır.

Məhz 1969-cu ildə Heydər Əliyev Azərbaycan rəhbər seçildikdən sonra respublikada şərait tədricən müsbət istiqamətdə dəyişməyə başladı. Artıq həmin dövrdən başlayaraq digər sahələrdə olduğu kimi, Azərbaycanca dövlətçilik ənənələrinin inkişafına tökan verildi, dövlət idarəçiliyində yeni, müstəqil və səmərəli metodlar tətbiq olunmağa başladı. Bu siyasi kursun əsas qayəsi ilk növbədə iqtisadi imkanların əhalinin maddi rifahının yüksəldilməsinə yönəldilmişdi, onun elmi potensialının artırılması, Azərbaycanın inkişaf edən qabaqcıl respublika kimi tanınması idi. Bunun üçün Heydər Əliyev bütün çətinliklərə və maneələrə sinə gərəkək şəxsi nüfuzundan və SSRİ rəhbərliyi ilə münasibətlərdən məhrərlənərkən bəhrələndirən mərkəzin müttəfiq respublikalar üçün nəzərdə tutduğu bölgədə Azərbaycanın payını artırmağa nail oldu. Beləliklə, 1969-1982-ci illər ərzində Heydər Əliyevin titanik səyləri nəticəsində Azərbaycan geridə qalmış aqrar respublikadan SSRİ məkanında özünü təmin edən iki respublikadan birinə çevrildi. "22 il bundan öncə biz bilmirdik ki, Azərbaycan müstəqil dövlət ola bilər. Lakin mən o vaxt Azərbaycanın müstəqilliyi fikri ilə yaşayırdım", - deyən və bununla respublikamızın perspektiv müstəqilliyini proqnozlaşdıran Heydər Əliyev fitri istedadı, yüksək təşkilatçılıq bacarığı və siyasi uzaqgörənliyi hesabına iqtisadiyyatın inkişafına, yüksək səviyyəli elmi biliklərə malik milli kadr potensialının formalaşmasına, rüsvətçilik kimi neqativ meyillərlə mübarizəyə prioritet əhəmiyyət verməklə insanları oxlaqı keyfiyyətlərinin yüksəldilməsinə, sivil cəmiyyətin bərqərar olmasına böyük diqqət yetirirdi. Onun xüsusilə hərbi quruculuq məsələlərinə son dərəcə vacib yer verməsi də təsadüfi deyildi. O dövrdə milli hərbi kadrların hazırlanması sahəsində atılmış uzaqgörən addımların illər sonra 44 günlük Vətən müharibəsinə necə mənimsiz töhfə verdiyinin bir daha şahidi olduq. Ötən əsrin 70-ci illərində böyük səylər nəticəsində yaradılmış Cəmiyyət Naxçıvanski adına məktəbin müdavimləri olan zabitlər artıq bu gün müstəqil Azərbaycanın Silahlı Qüvvələrinin komandirləri, generalıdır.

Separatizm meyilləri qarşısına çəkilmiş qarşılmaz siper

Heydər Əliyev dünyanın müxtəlif dairələrinin himayə etdiyi qurama "erməni məsələsi"nin mahiyyətini, erməni millətçiliyinin xalqımıza qarşı davamlı xəyanət və cinayətlərinin tarixini dərindən bildiyinə görə respublikaya rəhbərliyinin birinci dövründən başlayaraq Ermənistanın Azərbaycanca qarşı gizli formalarla təzahür edən ərazi iddialarının, Dağlıq Qarabağdakı erməni riyakarlıqlarının qarşısını qətiyyətlə kəsmişdi. Dərin zəkası, müstəsna liderlik bacarığı ilə respublikanı yumruq kimi birləşdirən Ulu Öndər daim məqam gözəllən erməni separatizminin baş qaldırmasına imkan verməmək üçün bütün zəruri məsələləri, sosial-iqtisadi və inzibati tədbirləri məhərrələndirirdi.

Bütün bunların nəticəsi idi ki, tarixi Azərbaycan torpaqlarında bölgələrin himayəsi ilə özlərinə respublika qurmuş, sonrakı dövrdə də ərazilərini qorumağa, soydaşlarımızın tarixi vətənlərindən növbəti deportasiyasına nail olmuş ermənilərin Heydər Əliyev hakimiyyətdə gələndən sonra əli boşda, niyyətli gözlərində qalmışdı. Ulu Öndərin Dağlıq Qarabağda erməni separatizminə qarşı mübarizəsi dünülmüş, milli maraqları əks etdirən siyasətə əsaslandırdı. Heydər Əliyev hələ Azərbaycan Dövlət Təhlükəsizliyi Komitəsində işləyən ermənilərin keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətində (DQMV) gizli fəaliyyətlərindən xəbərdar olmuş, onlara qarşı lazımi tədbirlər görülməsi üçün ciddi təşəbbüslər göstərmişdi. Təsədüfi deyil ki, Ermənistanın Azərbaycana qarşı ərazi iddiası məhz Ümummilli Lider əli sovet rəhbərliyindən uzaqlaşdırılıb ciddi nəzarət altında yaşamağa məhkum ediləndən sonra baş qaldırılmışdır. Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi: "Heydər Əliyev vəzifədən uzaqlaşdırıldıqdan sonra bu meyillər daha da gücləndi və Azərbaycanca qarşı açıq ərazi iddiası prosesi başlandı. Əfsuslar olsun ki, bu prosesa başçılıq edən o vaxt sovet rəhbərliyi idi. Əgər sovet rəhbərliyinin bu işlərdə əli olmasaydı, Cənubi Qafqazda heç vaxt münafiqə yaranmazdı".

Qarabağın işğalını şertləndirən amillər

Heydər Əliyevin SSRİ rəhbərliyindən gətirməsi məqamını gözəllən erməni millətçiliyi, guya, sosial vəziyyətin pisləşməsinə və buna görə də Azərbaycan hakumətinin rəhbərliyi altında yaşamaq mümkünslüyünü özlərinə şüar edib Ermənistan və Dağlıq Qarabağda ictimai fikri çətdirərək açıq separatizmə başladılar. Respublika rəhbərləri isə muxtar vilayətdə sülhə genişləndirən anti-Azərbaycan hərəkatının qarşısını almaq üçün ciddi tədbirlər görü bilmədilər. Böyük rəhbər Azərbaycanca gedəndən sonra respublikanın ba-

şında duran şəxslərin kölə psixologiyası, prinsipsizliyi, qətiyyətsizliyi və düşünməmiş kor-koranə addımları Azərbaycanca gedikcə tənozzülə doğru apardı. Dağlıq Qarabağda baş verən proseslərə seyri münasibət bəsləyən bacarıqsız və iradəsiz yerli rəhbərlər keçmiş vilayətdə baş verən mərkəzdənqəncə meyillərinin qarşısını almaq əvəzinə fəaliyyətsizlik göstərdilər. Ardınca, daha dəqiq desək, 1988-ci ildə 300 mindən artıq soydaşımız Ermənistan kətləri şəkilə deportasiya olundu.

Həmin dövrdə Azərbaycanca dərindənşəkilən ictimai-siyasi böhran, hakimiyyətdə olan rəhbərliyin qorxaqlığı, həmçinin cəbhəçilərin təxribatçı davranışları Sovet qoşunlarının Bakıya yeridilməsi və 1990-cı il qanlı 20 Yanvar faciəsi ilə nəticələndi. Bu hadisəyə ilk olaraq kəskin etirazını bildiren və ən cəsarətli, dəqiq və obyektiv siyasi qiyməti verən də Heydər Əliyev oldu. Onun bəyanatından ruhlanan Azərbaycan xalqının milli azadlıq hərəkatı geniş vüsət aldı. Bu gün Azərbaycan cəmiyyəti birmənalı olaraq o fikirdədir ki, əgər həmin dövrdə Heydər Əliyev Azərbaycan rəhbərliyində olsaydı, nə Dağlıq Qarabağ işğal olunardı, nə də ölkə müstəqilliyinin ilk illərində böhran yaşayardı. Təəssüf ki, biz bu tarixi şansdan yararlanma bilmədik və bunun acı nəticələrini gördük.

Vətən çağırır: Heydər Əliyevin fəaliyyətinin Naxçıvan dövrü

Bu nəticələrin mənbəyi isə ona bağlı idi ki, xilaskar kimi Ulu Öndəri hakimiyyətdə gəlmək arzusu ilə yaşayan xalqın iradəsinə zidd olaraq hər vaxtda Heydər Əliyevin Moskavadan Bakıya gəlməsinə mərkəzi hakimiyyət, Bakıda qalmasına isə milli xəyanətkarlar imkan vermirdilər. Amma Heydər Əliyev belə bir mürəkkəb şəraitdə dağılımaqda olan sovet imperiyasının mərkəzində ciddi nəzarət altında yaşamağa məhkum ediləndə, çətinliklə imkan tapıb Vətənin harayına yetirdi.

20 iyul 1990-cı ildə Bakıya gələn Heydər Əliyev burada da təhdidlərə üzvlüyünə görə iki gündən sonra Naxçıvana getdi. Həmin il noyabrın 17-də Muxtar Respublikanın Ali Məclisinin Sədri seçildikdən sonra siyasi fəaliyyətini orada davam etdirməyə, faktiki olaraq bölgədə vəziyyətinə düsmüş Naxçıvanın ağır problemləri ilə məşğul olmağa başladı. Heydər Əliyev fəaliyyətinin bu dövründə ən çətin məqamlarda əsl liderlərə məxsus fəvqəladə və bənzərsiz üstün keyfiyyətlərini ortaya qoyaraq yüksək səviyyəli dövlətçilik və idarəçilik nümunələri ilə böyük dövlətlərin diqqətini Naxçıvanın problemlərinə cəlb etməyə nail oldu.

Həmin ərəfədə Ermənistan silahlı qüvvələrinin Naxçıvan Muxtar Respublikasına qarşı irimiqyaslı təcavüzə başlaması daxili vəziyyəti olduqca gərginləşdirdi. Bakıda siyasi qüvvələrin başının hakimiyyət

uğrunda mübarizəyə qarışdığı bir vaxtda Naxçıvanın müdafiəsinin təşkili bütövlüklə Heydər Əliyevin üzərinə düşmüşdü. Çətin və mürəkkəb proseslərlə müşayiət olunan həmin məqamlarda Heydər Əliyevin Naxçıvanı işğal təhlükəsindən xilas etmək üçün atdığı təşkilati, siyasi və diplomatik addımların çox mühüm əhəmiyyəti olmuşdur.

1991-ci ilin oktyabrında SSRİ-nin dağılması ilə formal olaraq müstəqilliyini bərpa etmiş Azərbaycan bu tarixi nailiyyəti itirmək təhlükəsi ilə üz-üzə qalmışdı. Belə ki, o dövrdə daxiləki vətəndaş müharibəsi dərəcəsinə yüksəlmiş qarşıdurmalar növbəti dövlət müstəqilliyimizi, hətta milli varlığımızı belə birbaşa hədəfə almışdı. Hadisələri düzgün qiymətləndirə bilməyən ovaxtı iqtidar isə əhəli arasında gündən-günə nüfuzunu itirir, baş vermiş proseslərdən düzgün nəticə çıxara bilmirdi.

Digər tərəfdən, təcavüzkar Ermənistanın ölkəmizə qarşı torpaq iddiaları ilə müşayiət olunan Dağlıq Qarabağ problemi ağır yük kimi Azərbaycanın başı üzərində dururdu. Hər kəsin var gücü ilə xarici düşməna qarşı həmrəylik nümayiş etdirməli olduğu belə bir şəraitdə ayrı-ayrı mafioz qruplarda birləşmiş hakimiyyət hərisləri özlərinin şəxsi maraqlarına xidmət edən fəaliyyətə məşğul idilər.

Bundan sonrakı mərhələdə - 1992-ci ilin yaz aylarından başlanan daxili hərə-mərkəzli, siyasi qüvvələrin çəkişməsi cəbhə bölgəsinin nəzarətdən kənar qalmasına və Qarabağ savaşında ermənilərin üstünlüyü ilə əlmasına gətirib çıxardı. Nəticədə AXC-Müsavat cütli-yü Qarabağ kartından istifadə etməklə meydan hərəkatının dalğası üzərində hakimiyyəti zəbt etdi.

Olduqca gərgin, bütün sahələrdə tonəzül ilə böhranın hökm sürdüüyü belə bir dövrdə - 1992-ci ilin oktyabrında bir qrup ziyalının müraciəti əsasında Yeni Azərbaycan Partiyası yaradıldı. Sonrakı hadisələr isə sübut etdi ki, Heydər Əliyev adı ilə bağlı olan bu partiyanın yaradılması Ümummilli Liderin Azərbaycan xalqı qarşısındakı ən böyük xidmətlərindən biridir. Müxalifət partiyası kimi siyasi səhnəyə çıxması YAP qısa müddət ərzində ümumxalq partiyasına çevrilərək Azərbaycanın inkişafını ideoloji sünnunə çevirdi və Azərbaycan xalqının iradəsinə əsasında ölkəmizin həyatında tamamilə yeni mərhələnin başlanmasına ideoloji zəmin yaratdı.

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi real təhlükə ilə üz-üzə

AXC-Müsavat siyasi tandeminin siması bir il ərzində hakimiyyətdə olduğu zaman bölli oldu. Cəbhəçilər Heydər Əliyevin öten əsrin 70-80-ci illəri ərzində yaratdığı fundamental nailiyyətləri qısa müddətdə məhv etdilər, sərvətlər talan edildi, işğalçılar tərəfindən xaricə satıldı. Ölkənin maliyyə imkanları tamamilə tükdü. 1992-1993-cü illərdə inflyasiya 1100-1200 faiz arasında dəyişirdi. Ümumiyyətlə, o dövrdə ölkə kriminal, mafioz qruplar, silahlı birləşmələr tərəfindən idarə olunurdu.

Qarabağ məsələsi isə milli maraqlar çərçivəsindən çıxaraq şəxsi mənafe predmetinə çevrildi. 1992-ci ilin mayında Şuşa, ardınca Laçın rayonu işğal olunduqdan sonra Dağlıq Qarabağ faktiki olaraq Ermənistanla birləşdi. Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev 2021-ci il yanvarın 15-də Şuşa şəhərində hərbiçilərə görüşkən etdiyi çıxışda AXC-Müsavat cütliyinün xə-

yanətkar mahiyyətini bir daha ifşa edərək onu səciyyələndirən məqamlarla bağlı belə demişdir: "...Onlar bu xəyanəti törədilər, on-rəkkəb proseslərlə müşayiət olunan həmin məqamlarda Heydər Əliyevin Naxçıvanı işğal təhlükəsindən xilas etmək üçün atdığı təşkilati, siyasi və diplomatik addımların çox mühüm əhəmiyyəti olmuşdur. 1991-ci ilin oktyabrında SSRİ-nin dağılması ilə formal olaraq müstəqilliyini bərpa etmiş Azərbaycan bu tarixi nailiyyəti itirmək təhlükəsi ilə üz-üzə qalmışdı. Belə ki, o dövrdə daxiləki vətəndaş müharibəsi dərəcəsinə yüksəlmiş qarşıdurmalar növbəti dövlət müstəqilliyimizi, hətta milli varlığımızı belə birbaşa hədəfə almışdı. Hadisələri düzgün qiymətləndirə bilməyən ovaxtı iqtidar isə əhəli arasında gündən-günə nüfuzunu itirir, baş vermiş proseslərdən düzgün nəticə çıxara bilmirdi. Digər tərəfdən, təcavüzkar Ermənistanın ölkəmizə qarşı torpaq iddiaları ilə müşayiət olunan Dağlıq Qarabağ problemi ağır yük kimi Azərbaycanın başı üzərində dururdu. Hər kəsin var gücü ilə xarici düşməna qarşı həmrəylik nümayiş etdirməli olduğu belə bir şəraitdə ayrı-ayrı mafioz qruplarda birləşmiş hakimiyyət hərisləri özlərinin şəxsi maraqlarına xidmət edən fəaliyyətə məşğul idilər. Bundan sonrakı mərhələdə - 1992-ci ilin yaz aylarından başlanan daxili hərə-mərkəzli, siyasi qüvvələrin çəkişməsi cəbhə bölgəsinin nəzarətdən kənar qalmasına və Qarabağ savaşında ermənilərin üstünlüyü ilə əlmasına gətirib çıxardı. Nəticədə AXC-Müsavat cütli-yü Qarabağ kartından istifadə etməklə meydan hərəkatının dalğası üzərində hakimiyyəti zəbt etdi. Olduqca gərgin, bütün sahələrdə tonəzül ilə böhranın hökm sürdüüyü belə bir dövrdə - 1992-ci ilin oktyabrında bir qrup ziyalının müraciəti əsasında Yeni Azərbaycan Partiyası yaradıldı. Sonrakı hadisələr isə sübut etdi ki, Heydər Əliyev adı ilə bağlı olan bu partiyanın yaradılması Ümummilli Liderin Azərbaycan xalqı qarşısındakı ən böyük xidmətlərindən biridir. Müxalifət partiyası kimi siyasi səhnəyə çıxması YAP qısa müddət ərzində ümumxalq partiyasına çevrilərək Azərbaycanın inkişafını ideoloji sünnunə çevirdi və Azərbaycan xalqının iradəsinə əsasında ölkəmizin həyatında tamamilə yeni mərhələnin başlanmasına ideoloji zəmin yaratdı. AXC-Müsavat siyasi tandeminin siması bir il ərzində hakimiyyətdə olduğu zaman bölli oldu. Cəbhəçilər Heydər Əliyevin öten əsrin 70-80-ci illəri ərzində yaratdığı fundamental nailiyyətləri qısa müddətdə məhv etdilər, sərvətlər talan edildi, işğalçılar tərəfindən xaricə satıldı. Ölkənin maliyyə imkanları tamamilə tükdü. 1992-1993-cü illərdə inflyasiya 1100-1200 faiz arasında dəyişirdi. Ümumiyyətlə, o dövrdə ölkə kriminal, mafioz qruplar, silahlı birləşmələr tərəfindən idarə olunurdu. Qarabağ məsələsi isə milli maraqlar çərçivəsindən çıxaraq şəxsi mənafe predmetinə çevrildi. 1992-ci ilin mayında Şuşa, ardınca Laçın rayonu işğal olunduqdan sonra Dağlıq Qarabağ faktiki olaraq Ermənistanla birləşdi. Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev 2021-ci il yanvarın 15-də Şuşa şəhərində hərbiçilərə görüşkən etdiyi çıxışda AXC-Müsavat cütliyinün xə-

yanətkar mahiyyətini bir daha ifşa edərək onu səciyyələndirən məqamlarla bağlı belə demişdir: "...Onlar bu xəyanəti törədilər, on-rəkkəb proseslərlə müşayiət olunan həmin məqamlarda Heydər Əliyevin Naxçıvanı işğal təhlükəsindən xilas etmək üçün atdığı təşkilati, siyasi və diplomatik addımların çox mühüm əhəmiyyəti olmuşdur. 1991-ci ilin oktyabrında SSRİ-nin dağılması ilə formal olaraq müstəqilliyini bərpa etmiş Azərbaycan bu tarixi nailiyyəti itirmək təhlükəsi ilə üz-üzə qalmışdı. Belə ki, o dövrdə daxiləki vətəndaş müharibəsi dərəcəsinə yüksəlmiş qarşıdurmalar növbəti dövlət müstəqilliyimizi, hətta milli varlığımızı belə birbaşa hədəfə almışdı. Hadisələri düzgün qiymətləndirə bilməyən ovaxtı iqtidar isə əhəli arasında gündən-günə nüfuzunu itirir, baş vermiş proseslərdən düzgün nəticə çıxara bilmirdi. Digər tərəfdən, təcavüzkar Ermənistanın ölkəmizə qarşı torpaq iddiaları ilə müşayiət olunan Dağlıq Qarabağ problemi ağır yük kimi Azərbaycanın başı üzərində dururdu. Hər kəsin var gücü ilə xarici düşməna qarşı həmrəylik nümayiş etdirməli olduğu belə bir şəraitdə ayrı-ayrı mafioz qruplarda birləşmiş hakimiyyət hərisləri özlərinin şəxsi maraqlarına xidmət edən fəaliyyətə məşğul idilər. Bundan sonrakı mərhələdə - 1992-ci ilin yaz aylarından başlanan daxili hərə-mərkəzli, siyasi qüvvələrin çəkişməsi cəbhə bölgəsinin nəzarətdən kənar qalmasına və Qarabağ savaşında ermənilərin üstünlüyü ilə əlmasına gətirib çıxardı. Nəticədə AXC-Müsavat cütli-yü Qarabağ kartından istifadə etməklə meydan hərəkatının dalğası üzərində hakimiyyəti zəbt etdi. Olduqca gərgin, bütün sahələrdə tonəzül ilə böhranın hökm sürdüüyü belə bir dövrdə - 1992-ci ilin oktyabrında bir qrup ziyalının müraciəti əsasında Yeni Azərbaycan Partiyası yaradıldı. Sonrakı hadisələr isə sübut etdi ki, Heydər Əliyev adı ilə bağlı olan bu partiyanın yaradılması Ümummilli Liderin Azərbaycan xalqı qarşısındakı ən böyük xidmətlərindən biridir. Müxalifət partiyası kimi siyasi səhnəyə çıxması YAP qısa müddət ərzində ümumxalq partiyasına çevrilərək Azərbaycanın inkişafını ideoloji sünnunə çevirdi və Azərbaycan xalqının iradəsinə əsasında ölkəmizin həyatında tamamilə yeni mərhələnin başlanmasına ideoloji zəmin yaratdı. AXC-Müsavat siyasi tandeminin siması bir il ərzində hakimiyyətdə olduğu zaman bölli oldu. Cəbhəçilər Heydər Əliyevin öten əsrin 70-80-ci illəri ərzində yaratdığı fundamental nailiyyətləri qısa müddətdə məhv etdilər, sərvətlər talan edildi, işğalçılar tərəfindən xaricə satıldı. Ölkənin maliyyə imkanları tamamilə tükdü. 1992-1993-cü illərdə inflyasiya 1100-1200 faiz arasında dəyişirdi. Ümumiyyətlə, o dövrdə ölkə kriminal, mafioz qruplar, silahlı birləşmələr tərəfindən idarə olunurdu. Qarabağ məsələsi isə milli maraqlar çərçivəsindən çıxaraq şəxsi mənafe predmetinə çevrildi. 1992-ci ilin mayında Şuşa, ardınca Laçın rayonu işğal olunduqdan sonra Dağlıq Qarabağ faktiki olaraq Ermənistanla birləşdi. Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev 2021-ci il yanvarın 15-də Şuşa şəhərində hərbiçilərə görüşkən etdiyi çıxışda AXC-Müsavat cütliyinün xə-

yanətkar mahiyyətini bir daha ifşa edərək onu səciyyələndirən məqamlarla bağlı belə demişdir: "...Onlar bu xəyanəti törədilər, on-rəkkəb proseslərlə müşayiət olunan həmin məqamlarda Heydər Əliyevin Naxçıvanı işğal təhlükəsindən xilas etmək üçün atdığı təşkilati, siyasi və diplomatik addımların çox mühüm əhəmiyyəti olmuşdur. 1991-ci ilin oktyabrında SSRİ-nin dağılması ilə formal olaraq müstəqilliyini bərpa etmiş Azərbaycan bu tarixi nailiyyəti itirmək təhlükəsi ilə üz-üzə qalmışdı. Belə ki, o dövrdə daxiləki vətəndaş müharibəsi dərəcəsinə yüksəlmiş qarşıdurmalar növbəti dövlət müstəqilliyimizi, hətta milli varlığımızı belə birbaşa hədəfə almışdı. Hadisələri düzgün qiymətləndirə bilməyən ovaxtı iqtidar isə əhəli arasında gündən-günə nüfuzunu itirir, baş vermiş proseslərdən düzgün nəticə çıxara bilmirdi. Digər tərəfdən, təcavüzkar Ermənistanın ölkəmizə qarşı torpaq iddiaları ilə müşayiət olunan Dağlıq Qarabağ problemi ağır yük kimi Azərbaycanın başı üzərində dururdu. Hər kəsin var gücü ilə xarici düşməna qarşı həmrəylik nümayiş etdirməli olduğu belə bir şəraitdə ayrı-ayrı mafioz qruplarda birləşmiş hakimiyyət hərisləri özlərinin şəxsi maraqlarına xidmət edən fəaliyyətə məşğul idilər. Bundan sonrakı mərhələdə - 1992-ci ilin yaz aylarından başlanan daxili hərə-mərkəzli, siyasi qüvvələrin çəkişməsi cəbhə bölgəsinin nəzarətdən kənar qalmasına və Qarabağ savaşında ermənilərin üstünlüyü ilə əlmasına gətirib çıxardı. Nəticədə AXC-Müsavat cütli-yü Qarabağ kartından istifadə etməklə meydan hərəkatının dalğası üzərində hakimiyyəti zəbt etdi. Olduqca gərgin, bütün sahələrdə tonəzül ilə böhranın hökm sürdüüyü belə bir dövrdə - 1992-ci ilin oktyabrında bir qrup ziyalının müraciəti əsasında Yeni Azərbaycan Partiyası yaradıldı. Sonrakı hadisələr isə sübut etdi ki, Heydər Əliyev adı ilə bağlı olan bu partiyanın yaradılması Ümummilli Liderin Azərbaycan xalqı qarşısındakı ən böyük xidmətlərindən biridir. Müxalifət partiyası kimi siyasi səhnəyə çıxması YAP qısa müddət ərzində ümumxalq partiyasına çevrilərək Azərbaycanın inkişafını ideoloji sünnunə çevirdi və Azərbaycan xalqının iradəsinə əsasında ölkəmizin həyatında tamamilə yeni mərhələnin başlanmasına ideoloji zəmin yaratdı. AXC-Müsavat siyasi tandeminin siması bir il ərzində hakimiyyətdə olduğu zaman bölli oldu. Cəbhəçilər Heydər Əliyevin öten əsrin 70-80-ci illəri ərzində yaratdığı fundamental nailiyyətləri qısa müddətdə məhv etdilər, sərvətlər talan edildi, işğalçılar tərəfindən xaricə satıldı. Ölkənin maliyyə imkanları tamamilə tükdü. 1992-1993-cü illərdə inflyasiya 1100-1200 faiz arasında dəyişirdi. Ümumiyyətlə, o dövrdə ölkə kriminal, mafioz qruplar, silahlı birləşmələr tərəfindən idarə olunurdu. Qarabağ məsələsi isə milli maraqlar çərçivəsindən çıxaraq şəxsi mənafe predmetinə çevrildi. 1992-ci ilin mayında Şuşa, ardınca Laçın rayonu işğal olunduqdan sonra Dağlıq Qarabağ faktiki olaraq Ermənistanla birləşdi. Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev 2021-ci il yanvarın 15-də Şuşa şəhərində hərbiçilərə görüşkən etdiyi çıxışda AXC-Müsavat cütliyinün xə-

yanətkar mahiyyətini bir daha ifşa edərək onu səciyyələndirən məqamlarla bağlı belə demişdir: "...Onlar bu xəyanəti törədilər, on-rəkkəb proseslərlə müşayiət olunan həmin məqamlarda Heydər Əliyevin Naxçıvanı işğal təhlükəsindən xilas etmək üçün atdığı təşkilati, siyasi və diplomatik addımların çox mühüm əhəmiyyəti olmuşdur. 1991-ci ilin oktyabrında SSRİ-nin dağılması ilə formal olaraq müstəqilliyini bərpa etmiş Azərbaycan bu tarixi nailiyyəti itirmək təhlükəsi ilə üz-üzə qalmışdı. Belə ki, o dövrdə daxiləki vətəndaş müharibəsi dərəcəsinə yüksəlmiş qarşıdurmalar növbəti dövlət müstəqilliyimizi, hətta milli varlığımızı belə birbaşa hədəfə almışdı. Hadisələri düzgün qiymətləndirə bilməyən ovaxtı iqtidar isə əhəli arasında gündən-günə nüfuzunu itirir, baş vermiş proseslərdən düzgün nəticə çıxara bilmirdi. Digər tərəfdən, təcavüzkar Ermənistanın ölkəmizə qarşı torpaq iddiaları ilə müşayiət olunan Dağlıq Qarabağ problemi ağır yük kimi Azərbaycanın başı üzərində dururdu. Hər kəsin var gücü ilə xarici düşməna qarşı həmrəylik nümayiş etdirməli olduğu belə bir şəraitdə ayrı-ayrı mafioz qruplarda birləşmiş hakimiyyət hərisləri özlərinin şəxsi maraqlarına xidmət edən fəaliyyətə məşğul idilər. Bundan sonrakı mərhələdə - 1992-ci ilin yaz aylarından başlanan daxili hərə-mərkəzli, siyasi qüvvələrin çəkişməsi cəbhə bölgəsinin nəzarətdən kənar qalmasına və Qarabağ savaşında ermənilərin üstünlüyü ilə əlmasına gətirib çıxardı. Nəticədə AXC-Müsavat cütli-yü Qarabağ kartından istifadə etməklə meydan hərəkatının dalğası üzərində hakimiyyəti zəbt etdi. Olduqca gərgin, bütün sahələrdə tonəzül ilə böhranın hökm sürdüüyü belə bir dövrdə - 1992-ci ilin oktyabrında bir qrup ziyalının müraciəti əsasında Yeni Azərbaycan Partiyası yaradıldı. Sonrakı hadisələr isə sübut etdi ki, Heydər Əliyev adı ilə bağlı olan bu partiyanın yaradılması Ümummilli Liderin Azərbaycan xalqı qarşısındakı ən böyük xidmətlərindən biridir. Müxalifət partiyası kimi siyasi səhnəyə çıxması YAP qısa müddət ərzində ümumxalq partiyasına çevrilərək Azərbaycanın inkişafını ideoloji sünnunə çevirdi və Azərbaycan xalqının iradəsinə əsasında ölkəmizin həyatında tamamilə yeni mərhələnin başlanmasına ideoloji zəmin yaratdı. AXC-Müsavat siyasi tandeminin siması bir il ərzində hakimiyyətdə olduğu zaman bölli oldu. Cəbhəçilər Heydər Əliyevin öten əsrin 70-80-ci illəri ərzində yaratdığı fundamental nailiyyətləri qısa müddətdə məhv etdilər, sərvətlər talan edildi, işğalçılar tərəfindən xaricə satıldı. Ölkənin maliyyə imkanları tamamilə tükdü. 1992-1993-cü illərdə inflyasiya 1100-1200 faiz arasında dəyişirdi. Ümumiyyətlə, o dövrdə ölkə kriminal, mafioz qruplar, silahlı birləşmələr tərəfindən idarə olunurdu. Qarabağ məsələsi isə milli maraqlar çərçivəsindən çıxaraq şəxsi mənafe predmetinə çevrildi. 1992-ci ilin mayında Şuşa, ardınca Laçın rayonu işğal olunduqdan sonra Dağlıq Qarabağ faktiki olaraq Ermənistanla birləşdi. Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev 2021-ci il yanvarın 15-də Şuşa şəhərində hərbiçilərə görüşkən etdiyi çıxışda AXC-Müsavat cütliyinün xə-

yanətkar mahiyyətini bir daha ifşa edərək onu səciyyələndirən məqamlarla bağlı belə demişdir: "...Onlar bu xəyanəti törədilər, on-rəkkəb proseslərlə müşayiət olunan həmin məqamlarda Heydər Əliyevin Naxçıvanı işğal təhlükəsindən xilas etmək üçün atdığı təşkilati, siyasi və diplomatik addımların çox mühüm əhəmiyyəti olmuşdur. 1991-ci ilin oktyabrında SSRİ-nin dağılması ilə formal olaraq müstəqilliyini bərpa etmiş Azərbaycan bu tarixi nailiyyəti itirmək təhlükəsi ilə üz-üzə qalmışdı. Belə ki, o dövrdə daxiləki vətəndaş müharibəsi dərəcəsinə yüksəlmiş qarşıdurmalar növbəti dövlət müstəqilliyimizi, hətta milli varlığımızı belə birbaşa hədəfə almışdı. Hadisələri düzgün qiymətləndirə bilməyən ovaxtı iqtidar isə əhəli arasında gündən-günə nüfuzunu itirir, baş vermiş proseslərdən düzgün nəticə çıxara bilmirdi. Digər tərəfdən, təcavüzkar Ermənistanın ölkəmizə qarşı torpaq iddiaları ilə müşayiət olunan Dağlıq Qarabağ problemi ağır yük kimi Azərbaycanın başı üzərində dururdu. Hər kəsin var gücü ilə xarici düşməna qarşı həmrəylik nümayiş etdirməli olduğu belə bir şəraitdə ayrı-ayrı mafioz qruplarda birləşmiş hakimiyyət hərisləri özlərinin şəxsi maraqlarına xidmət edən fəaliyyətə məşğul idilər. Bundan sonrakı mərhələdə - 1992-ci ilin yaz aylarından başlanan daxili hərə-mərkəzli, siyasi qüvvələrin çəkişməsi cəbhə bölgəsinin nəzarətdən kənar qalmasına və Qarabağ savaşında ermənilərin üstünlüyü ilə əlmasına gətirib çıxardı. Nəticədə AXC-Müsavat cütli-yü Qarabağ kartından istifadə etməklə meydan hərəkatının dalğası üzərində hakimiyyəti zəbt etdi. Olduqca gərgin, bütün sahələrdə tonəzül ilə böhranın hökm sürdüüyü belə bir dövrdə - 1992-ci ilin oktyabrında bir qrup ziyalının müraciəti əsasında Yeni Azərbaycan Partiyası yaradıldı. Sonrakı hadisələr isə sübut etdi ki, Heydər Əliyev adı ilə bağlı olan bu partiyanın yaradılması Ümummilli Liderin Azərbaycan xalqı qarşısındakı ən böyük xidmətlərindən biridir. Müxalifət partiyası kimi siyasi səhnəyə çıxması YAP qısa müddət ərzində ümumxalq partiyasına çevrilərək Azərbaycanın inkişafını ideoloji sünnunə çevirdi və Azərbaycan xalqının iradəsinə əsasında ölkəmizin həyatında tamamilə yeni mərhələnin başlanmasına ideoloji zəmin yaratdı. AXC-Müsavat siyasi tandeminin siması bir il ərzində hakimiyyətdə olduğu zaman bölli oldu. Cəbhəçilər Heydər Əliyevin öten əsrin 70-80-ci illəri ərzində yaratdığı fundamental nailiyyətləri qısa müddətdə məhv etdilər, sərvətlər talan edildi, işğalçılar tərəfindən xaricə satıldı. Ölkənin maliyyə imkanları tamamilə tükdü. 1992-1993-cü illərdə inflyasiya 1100-1200 faiz arasında dəyişirdi. Ümumiyyətlə, o dövrdə ölkə kriminal, mafioz qruplar, silahlı birləşmələr tərəfindən idarə olunurdu. Qarabağ məsələsi isə milli maraqlar çərçivəsindən çıxaraq şəxsi mənafe predmetinə çevrildi. 1992-ci ilin mayında Şuşa, ardınca Laçın rayonu işğal olunduqdan sonra Dağlıq Qarabağ faktiki olaraq Ermənistanla birləşdi. Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev 2021-ci il yanvarın 15-də Şuşa şəhərində hərbiçilərə görüşkən etdiyi çıxışda AXC-Müsavat cütliyinün xə-

yanətkar mahiyyətini bir daha ifşa edərək onu səciyyələndirən məqamlarla bağlı belə demişdir: "...Onlar bu xəyanəti törədilər, on-rəkkəb proseslərlə müşayiət olunan həmin məqamlarda Heydər Əliyevin Naxçıvanı işğal təhlükəsindən xilas etmək üçün atdığı təşkilati, siyasi və diplomatik addımların çox mühüm əhəmiyyəti olmuşdur. 1991-ci ilin oktyabrında SSRİ-nin dağılması ilə formal olaraq müstəqilliyini bərpa etmiş Azərbaycan bu tarixi nailiyyəti itirmək təhlükəsi ilə üz-üzə qalmışdı. Belə ki, o dövrdə daxiləki vətəndaş müharibəsi dərəcəsinə yüksəlmiş qarşıdurmalar növbəti dövlət müstəqilliyimizi, hətta milli varlığımızı belə birbaşa hədəfə almışdı. Hadisələri düzgün qiymətləndirə bilməyən ovaxtı iqtidar isə əhəli arasında gündən-günə nüfuzunu itirir, baş vermiş proseslərdən düzgün nəticə çıxara bilmirdi. Digər tərəfdən, təcavüzkar Ermənistanın ölkəmizə qarşı torpaq iddiaları ilə müşayiət olunan Dağlıq Qarabağ problemi ağır yük kimi Azərbaycanın başı üzərində dururdu. Hər kəsin var gücü ilə xarici düşməna qarşı həmrəylik nümayiş etdirməli olduğu belə bir şəraitdə ayrı-ayrı mafioz qruplarda birləşmiş hakimiyyət hərisləri özlərinin şəxsi maraqlarına xidmət edən fəaliyyətə məşğul idilər. Bundan sonrakı mərhələdə - 1992-ci ilin yaz aylarından başlanan daxili hərə-mərkəzli, siyasi qüvvələrin çəkişməsi cəbhə bölgəsinin nəzarətdən kənar qalmasına və Qarabağ savaşında ermənilərin üstünlüyü ilə əlmasına gətirib çıxardı. Nəticədə AXC-Müsavat cütli